

Dosarul nr. 2ra-1927/2021

2-15224752-01-2ra-06122021

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (jud. V. Micu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Rassvet”, Oleg Bunescu, de Societatea cu Răspundere Limitată „Ilvicons”, reprezentată de avocatul Oleg Popovici și de Roman Găină, reprezentat de avocatul Petru Bălănel,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Rassvet” și Societatea cu Răspundere Limitată „Ilvicons” împotriva lui Roman Găină cu privire la încasarea datoriilor rezultate din contractele de antrepriză și a dobânzilor de întârziere,

împotriva deciziei din 07 iulie 2021 și deciziei suplimentare din 06 octombrie 2021 ale Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Roman Găină, a fost casată hotărârea din 27 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii și a fost admisă cererea SRL „Ilvicons”, reprezentată de avocatul Oleg Popovici privind emiterea unei decizii suplimentare,

c o n s t a t ă:

La 05 septembrie 2006 SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons” au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roman Găină cu privire la încasarea datoriilor rezultate din contractele de antrepriză și a dobânzilor de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 19 noiembrie 2005, între SRL „Rassvet” și Găină Roman a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 1, în baza căruia SRL „Rassvet”, în calitate de antreprenor și-a asumat obligațiunea să efectueze anumite lucrări de construcții și reparații la blocul locativ xxxxx mun. Chișinău, iar pârâtul, în calitate de client, și-a asumat obligațiunea să recepționeze aceste lucrări și să achite prețul convenit în contract.

În perioada noiembrie 2005 - august 2006, pe măsura efectuării lucrărilor, pârâtul parțial a achitat suma de 1 016 000 de lei din retribuția prevăzută de contractul de antrepriză.

Au susținut că SRL „Rassvet” a efectuat integral lucrările comandate de client conform devizului estimativ de cheltuieli și prețurilor la lucrările contractate în acordurile adiționale nr. 1, 2 și 3, anexate la contractul de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005.

La 21 august 2006 SRL „Rassvet” a înaintat pârâtului sub semnătură actul cu privire la finisarea lucrărilor contractate, în care a fost indicat expres și prețul total al acestor lucrări spre achitare, Roman Găină fiind înștiințat despre faptul transmiterii lucrărilor efectuate și bunurilor materiale la obiectul și locul executării contractului de antrepriză de la societate către pârât.

Au invocat că în urma tranzacțiilor efectuate între părți, pârâtul de fapt a recepționat actul cu privire la finisarea faptică a lucrărilor contractate, cât și lucrările efectuate de societate, însă până în prezent, n-a dat nici o declarație în vederea recepționării acestor lucrări și nici nu le-a reclamat sub careva aspecte privitor la calitate și nici nu le-a achitat.

De asemenea, conform contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005, Acordului adițional nr. 2 din 06 aprilie 2006, Anexei nr. 1, Acordului adițional nr. 3 din 16 iunie 2006 și Actului cu privire la finisarea lucrărilor contractate din 21 august 2006, pârâtul are datorie față de SRL „Rassvet” pentru lucrările executate în sumă de 2 778 813 lei.

La fel, au menționat că la 26 aprilie 2005, între SRL „Ilvicons” și Roman Găină a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 002, în baza căruia societatea, în calitate de antreprenor, și-a asumat obligațiunea de a efectua din contul său construcția și montarea blocului locativ din str. xxxxxx, iar pârâtul în calitate de client, și-a asumat obligațiunea să recepționeze aceste lucrări și să achite prețul convenit în contract.

Astfel, începând cu luna aprilie 2005 până în luna decembrie 2005, SRL „Ilvicons” a efectuat integral lucrările comandate de client corespunzător devizului estimativ de cheltuieli și prețurilor la lucrări contractate de părți, iar în perioada aprilie 2005 - august 2006 pârâtul a achitat suma de 1 216 460 de lei din retribuiția convenită de contract.

În luna decembrie 2005, SRL „Ilvicons” a finisat lucrările de construcție și montaj prevăzute de contract, după ce a înaintat pârâtului actele cu privire la finisarea faptică a lucrărilor contractate și prețurile acestor lucrări, însă ultimul n-a dat nici o declarație în vederea recepționării acestor lucrări și nici nu le-a reclamat sub careva aspecte privitor la calitate, dar nici nu le-a achitat.

De asemenea, conform contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005, Anexei prețurilor din 26 aprilie 2006 adițional la contractul nr. 002 din 26 aprilie 2005, scrisorii de garanție din 30 iunie 2006, Acordului adițional nr. 1 din 01 septembrie 2005 la contractul de antrepriză, Acordului adițional nr. 2 din 27 aprilie 2005 și actelor cu privire la finisarea faptică a lucrărilor contractate, pârâtul are datorie față de SRL „Ilvicons” în sumă totală de 3 650 154,18 lei și anume 614 110,50 de lei - pentru lucrările efectuate; 556 803,18 lei - penalitatea de întârziere și 2 479 240,50 de lei în formă de 2 apartamente la alegerea societății.

Au menționat reclamantii că lipsa pretențiilor și lipsa cărorva referințe, ca urmare a recepționării de către pârât a actelor cu privire la finisarea lucrărilor contractate, denotă faptul că prestația nu este contestată, iar lucrările executate în

baza contractelor de antrepriză au fost recepționate fără careva rezerve, însă pârâtul se eschivează de la onorarea obligațiilor sale.

Astfel, SRL „Rassvet” a solicitat încasarea de la Roman Găină a sumelor de 2 778 813 lei cu titlu de datorie pentru lucrările efectuate și 83 365 de lei cu titlu de taxă de stat și încasarea cheltuielilor de asistență juridică, iar SRL „Ilvicons” a solicitat încasarea de la Roman Găină a sumelor de 3 650 154,18 lei cu titlu de datorie și 109 505 lei cu titlu de taxă de stat și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

La 12 martie 2007 SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons” au depus cerere de modificare a pretențiilor invocând că pârâtul nu a permis antreprenorilor să pregătească actele necesare privind darea în exploatare a blocului locativ, astfel pârâtul a reziliat contractele de antrepriză, încălcând esențial prevederile contractelor de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005 și nr. 1 din 19 noiembrie 2005, având ca scop eschivarea de la îndeplinirea obligațiilor contractuale asumate.

În context, au menționat că pârâtul a încălcat pct. 2.1 al contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005, încheiat cu SRL „Rassvet” și anume: - în calitate de client nu a recepționat de la antreprenor lucrările conform documentației și actelor normative; - nu a permis antreprenorului să finalizeze lucrările și să îndeplinească documentația din cartea tehnică a construcției; - a dat în exploatare blocul locativ cu toate că conform contractului, recepția imobilului constituie obligațiunea antreprenorilor.

A încălcat pct. 5.4 al contractului prin faptul că: - în calitate de client nu a semnat actele privind realizarea lucrărilor de construcție; - nu s-a achitat conform actelor privind realizarea lucrărilor față de antreprenor, astfel nefiind achitată retribuiția prevăzută de contractul de antrepriză.

A încălcat pct. 5.5 al contractului prin faptul că: - în calitate de client nu a achitat cheltuielile pentru transport în mărime de 7,5% de la prețul materialelor transportate de antreprenor.

A încălcat pct. 5.8 al contractului prin faptul că: - în calitate de client nu a achitat penalitățile de întârziere calculate din neachitarea retribuiției prevăzute de contract.

Reclamanții au specificat că pârâtul de asemenea a încălcat prevederile contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005 încheiat cu SRL „Ilvicons” și anume pct. 2.1 și pct. 7.7 ale contractului prin faptul că: - în calitate de client nu a recepționat de la antreprenor lucrările conform documentației și actelor normative (art. 957 alin. (2) din Codul civil); - nu a permis antreprenorului să finiseze și să îndeplinească documentația din cartea tehnică a construcției și a dat în exploatare blocul locativ deși recepția imobilului era obligațiunea antreprenorilor.

A încălcat pct. 5.3 și 5.6 ale contractului prin faptul că: - în calitate de client nu a semnat actele privind realizarea lucrărilor de construcție; - nu a achitat antreprenorului retribuiția pentru edificarea blocului locativ conform contractului; - nu a achitat antreprenorului retribuiția în mărime de 25% de la suma lucrărilor pentru creditarea construcției.

A încălcat pct. 5.10 al contractului prin neachitarea dobânzilor de întârziere calculate din neachitarea retribuiției prevăzute de contract.

Au afirmat de asemenea că, conform contractelor de antrepriză menționate, antreprenorii au creditat investițiile necesare pentru edificarea blocului locativ și deci bunul imobil a fost construit din sursele financiare proprii - materiale de construcție și propriile forțe de muncă ale antreprenorilor, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale, actele privind realizarea lucrărilor și actele de control întocmite de Centru pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Suplimentar, SRL „Rassvet” a specificat că pârâtul nu a achitat retribuiția prevăzută de pct. 5.3; 5.5; 5.8; 5.11 ale contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005.

Mai mult ca atât, pârâtul s-a înregistrat ca proprietar al blocului locativ și a apartamentelor în lipsa recepționării blocului locativ de la antreprenori și fără achitarea costului bunului imobil față de antreprenori, astfel, ultimii fiind lipsiți de posibilitatea de a dispune și de a beneficia de investițiile folosite la edificarea blocului locativ și de venitul ratat, care putea fi posibil în condițiile unui comportament normal din partea pârâtului în realizarea contractelor de antrepriză.

În concluzie, SRL „Rassvet” a solicitat rezilierea contractului de antrepriză nr. 1 din 19 noiembrie 2005 încheiat cu Roman Găină, repararea prejudiciului material și încasarea veniturii ratat, iar SRL „Ilvicons” a solicitat rezilierea contractului de antrepriză nr. 002 din 26 aprilie 2005 încheiat cu Roman Găină și încasarea veniturii ratat.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanții și-au concretizat pretențiile și au invocat că efectuarea lucrărilor și recepționarea de către pârât, se probează prin înscrierile în cartea tehnică a construcției, prin actul cu privire la efectuarea lucrărilor faptice de construcție recepționat și semnat de Roman Găină, precum și prin procesul-verbal de recepție finală a construcției nr. 536 - L din 21 iunie 2006.

Astfel, SRL „Rassvet” a solicitat încasarea de la Găină Roman a sumei de 2 896 619 lei cu titlu de datorie pentru lucrările de antrepriză și materialele de construcție, încasarea sumei de 1 828 586,90 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, încasarea sumei de 55 576,26 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și încasarea sumei de 83 365 de lei cu titlu de taxă de stat, iar SRL „Ilvicons” a solicitat încasarea de la Roman Găină a sumei de 3 093 351 de lei cu titlu de datoriei pentru lucrările de antrepriză și materialele de construcție, încasarea sumei de 1 952 780,80 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, încasarea sumei de 55 576,26 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și încasarea sumei de 109 505 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău a fost admisă parțial acțiunea depusă de SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons” și a fost încasată de la Roman Găină în beneficiul SRL „Rassvet” suma de 2 896 619 lei cu titlu de datorie, suma de 1 828 586,90 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 138 945 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost încasată de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” suma de 3 093 351 de lei cu titlu de datorie, suma de 1 952 780,80 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 109 505 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost încasată de la Roman Găină în beneficiul statului suma de 100 270 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea din 27 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, la 10 decembrie 2010, Roman Găină a contestat-o cu apel, solicitând

casarea acesteia cu trimiterea cauzei la o nouă rejudecare, iar prin cererea de apel suplimentară a solicitat casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de SRL „Rassvet” și de admitere parțială a acțiunii depuse de SRL „Ilvicons” cu încasarea din contul său a datoriei în mărime de 1 121 285 de lei.

Prin decizia din 27 septembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Roman Găină și a fost menținută hotărârea din 27 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău. A fost încasată de la Roman Găină în beneficiul SRL „Rassvet” suma de 612 190,04 lei cu titlu de dobândă de întârziere în perioada de după pronunțarea hotărârii din 27 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău. A fost încasată de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” suma de 654 089,92 de lei cu titlu de dobândă de întârziere în perioada de după pronunțarea hotărârii din 27 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

Prin decizia din 02 mai 2013 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Roman Găină, a fost casată integral decizia instanței de apel și a fost restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel, de un alt complet de judecată.

Prin decizia din 18 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Roman Găină și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 29 iulie 2015 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Roman Găină, a fost casată integral decizia din 18 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău și a fost restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La 23 noiembrie 2017 SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons” au depus cerere privind încasarea dobânzilor de întârziere pe perioada de după pronunțarea hotărârii primei instanțe 28 octombrie 2010 – 22 noiembrie 2017.

La 23 noiembrie 2017 SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons” au depus cerere de asigurare a acțiunii, prin care au solicitat aplicarea sechestrului asupra bunurilor ce aparțin lui Roman Găină în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii depusă de SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons”. A fost aplicat sechestrul pe bunurile mobile și imobile ce aparțin lui Roman Găină în scopul asigurării executării hotărârii din 27 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 31 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de Roman Găină și a fost menținută încheierea din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Roman Găină și a fost menținută hotărârea din 27 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău. A fost menținută măsura de asigurare stabilită prin încheierea din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

La 10 august 2018 Găină Roman, reprezentat de avocatul Petru Bălănel a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Roman Găină și a fost casată decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Roman Găină, a fost casată hotărârea din 27 octombrie 2010 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii depuse de SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons” și a fost încasată de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” suma de 1340344 de lei cu titlu de datorie și cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada de la 28 octombrie 2010 - 02 iunie 2020 în sumă de 1 313 740,37 de lei. În partea sumei de 272 865 de lei hotărârea nu se va pune în executare. A fost încasată de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” suma de 79622,52 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției sale, instanța de apel a stabilit că la 26 aprilie 2005 între SRL „Ilvicons” și Roman Găină a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 002, prin care SRL „Ilvicons”, în calitate de antreprenor general, s-a obligat să efectueze lucrările de construcție și montare a blocului locativ din xxxxxx, din propriile surse financiare, propriile materiale de construcție și propriile forțe de muncă, iar Roman Găină, în calitate de client s-a obligat să recepționeze lucrările efectuate și să achite prețul convenit în contract (f.d. 11-20, vol. I).

De asemenea, la 19 noiembrie 2005 între SRL „Rassvet” și Roman Găină a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 1, în baza căruia SRL „Rassvet” s-a obligat să efectueze lucrări de construcție, reparație și lucrări de finisare la blocul locativ din xxxxxxxx, iar Roman Găină, în calitate de client s-a obligat să recepționeze lucrările efectuate și să achite prețul convenit în contract (f.d. 59-61, Vol. I).

Adițional la contractul de antrepriză, părțile au convenit prin anexe la contract în privința prețurilor și lucrărilor care urmează a fi efectuate conform documentației de proiect (f.d. 62-67, Vol. I).

La fel, conform pct.4.3 din contractul de antrepriză, părțile au convenit în cazul în care conform proiectului vor fi necesare lucrări suplimentare, antreprenorul le va efectua, iar clientul le va achita potrivit actului de efectuare a lucrărilor de antrepriză. După finisarea lucrărilor, SRL „Ilvicons” și SRL „Rassvet” au întocmit acte de efectuare a lucrărilor de construcție. Astfel lucrările de construcție efectuate de SRL „Ilvicons” au fost estimate la suma de 4 309 811 lei (f.d. 22-540, Vol. I), iar lucrările efectuate de SRL „Rassvet” la suma de 3 794 813 lei (f.d. 68-79, Vol. I). Totodată, materialele cauzei atestă că pentru lucrările de antrepriză efectuate de SRL „Ilvicons”, Roman Găină a achitat în perioada aprilie 2005 - august 2006 suma de 1 216 460 de lei, fapt confirmat prin dispozițiile de plată (f.d. 50-54, Vol. I), iar pentru lucrările de antrepriză efectuate de SRL „Rassvet”, Roman Găină a achitat suma de 960 000 de lei, fapt confirmat prin dispozițiile de încasare (f.d. 81-84, Vol. I).

Conform procesului-verbal de recepție finală nr. 536-L din 21 iunie 2006, blocul locativ (inclusiv suprafața comercială și parcare) din xxxxxxxx, lucrările de construcție și reparație au fost finisate, fiind evaluate la suma de 2 228 204 lei.

Însă, prin decizia din 07 martie 2007 a Curții Supreme de Justiție, procesul-verbal de recepție finală nr. 536-L din 21 iunie 2006 a imobilului din xxxxxxxx a fost anulat, cu retragerea înscrierii în Registrul bunurilor imobile pe motiv că procesul-verbal nominalizat a fost semnat doar de Găină Roman, iar alți antreprenori și investitori nu au participat la recepția finală și nu au avut posibilitatea de a-și expune opinia privitor la faptul dacă blocul locativ poate fi dat în exploatare (f.d. 64-65, Vol. III).

Astfel, la 05 septembrie 2006 SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons” au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roman Găină, prin care în urma concretizării cerințelor:

- SRL „Rassvet” a solicitat încasarea de la Roman Găină a sumei de 2 896 619 lei cu titlu de datorie pentru lucrările de antrepriză și materialele de construcție, încasarea sumei de 1 828 586,90 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, încasarea sumei de 55 576,26 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și încasarea sumei de 83 365 de lei cu titlu de taxă de stat;

- SRL „Ilvicons” a solicitat încasarea de la Roman Găină a sumei de 3 093 351 de lei cu titlu de datoriei pentru lucrările de antrepriză și materialele de construcție, încasarea sumei de 1 952 780,80 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, încasarea sumei de 55 576,26 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și încasarea sumei de 109 505 lei cu titlu de taxă de stat.

Aplicând prevederile art. 512 alin. (1), 513 alin. (1), 514, 572 alin. (1) și (2), 946 alin. (1) și (2), 957 alin. (1) și (3) Cod civil, în redacția legii de până la 01 martie 2019, Colegiul civil al instanței de apel a conchis că, în principiu, prima instanță parțial a constatat și elucidat circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Astfel, cercetând probele anexate la materialele cauzei și raportul de expertiză tehnico-științific efectuat în scopul estimării costului lucrărilor de construcție executate de SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons”, instanța de apel a constatat faptul că, construcția edificată corespunde documentației de proiect, ceea ce înseamnă că volumul lucrărilor executate de antreprenori corespunde cu volumul lucrărilor prevăzut de documentația de proiect, iar pretențiile în partea volumului lucrărilor executate sunt nefondate, deoarece construcția corespunde documentației de proiect prezentată de către Roman Găină, or, în privința calității nu a fost înaintate pretenții.

Beneficiarul a recepționat lucrările de construcție a blocului locativ în volum deplin, fapt confirmat prin înscrierile efectuate în Cartea tehnică a construcției din luna decembrie 2005 cu privire la finalizarea lucrărilor de montare a imobilului, prin actele cu privire la efectuarea faptică a lucrărilor din 14 aprilie 2006 și din 21 aprilie 2006 semnate de Roman Găină și prin Procesul-verbal de recepție finală a construcției nr.536-L din 21 iunie 2006.

În procesul de judecare a pricinii expertii au confirmat că: „Construcția edificată corespunde documentației de proiect” prin urmare actele de executare a lucrărilor întocmite conform documentației de proiect urmează a fi achitate fără echivoc, or, Roman Găină a primit construcția conform volumului de lucrări potrivit documentației de proiect. O confirmare în plus a recepționării lucrărilor o constituie înscrierea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al lui Roman Găină asupra blocul locativ din xxxxxxxx edificat de către antreprenorii contractați.

Mai mult ca atât, potrivit procesului-verbal de recepție finală nr. 536-L din 21 iunie 2006 semnat de către Roman Găina și înregistrat la cadastru se confirmă acceptarea și preluarea de către client a construcției inclusiv a lucrărilor executate de către antreprenori.

Reieșind din cele invocate mai sus, a conchis instanța de apel că prin semnarea de către Roman Găină în calitate de investitor și, respectiv, proprietar al imobilului construit, fără obiecții denotă acceptarea construcției la recepționarea lucrărilor realizate de către intimați în volum deplin, inclusiv conform indicilor de calitate. Or, faptul că apelantul nu a semnat unele acte intermediare de recepționare a lucrărilor între părțile contractante nu-l scutec pe acesta de obligația de achitare a lucrărilor realizate de intimați, deoarece la recepționarea finală a imobilului acesta nu a înaintat obiecții nici referitor la volumul lucrărilor, nici referitor la calitatea acestora.

De asemenea, cu referire la unele costuri ale lucrărilor neprevăzute de contract, instanța de apel menționează că părțile au stabilit la pct. 4.3 din contractul nr. 1 din 19 noiembrie 2005 că, ”în cazul necesității efectuării unor lucrări suplimentare neprevăzute de contract însă cerute de documentația de proiect, antreprenorul execută aceste lucrări, iar clientul se obligă să le achite în conformitate cu actul de executare a lucrărilor”.

În contextul prevederilor art. 668 Cod civil, a menționat instanța de apel că de la inițierea construcției și până la finisarea ei, Roman Găină a modificat de mai multe ori documentația de proiect spre majorarea suprafeței de construcție, prin urmare în cazul cerințelor dictate de documentele de proiect, conform contractelor de antrepriză și legislației cu privire la calitatea în construcții, antreprenorii erau obligați să execute lucrările de antrepriză suplimentare după cum era prescris în documentația de proiect, pentru care părțile au convenit prin clauza contractuală la pct. 4.3 al contractului nr. 1 din 19 noiembrie 2005 dintre Roman Găină și SRL „Rassvet”.

Respectiv, în condițiile indicate simpla declarație a depășirii de către antreprenor a volumului de lucrări contractate, nu este suficientă, fiind necesară și demonstrarea faptului că aceste lucrări nu au fost prevăzute de proiectul de construcție, or, apelantul și-a asumat obligația de a achita toate lucrările realizate în vederea executării proiectului de construcție indiferent de faptul dacă acestea au fost sau nu prevăzute de clauzele contractului, convenind prin semnarea contractului și anexelor la acesta, că temei pentru plata lucrărilor este proiectul de execuție și nu actele bilaterale încheiate între părți.

Totodată, aplicînd prevederile art. 118 alin. (1), 138 alin. (4) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a conchis că potrivit indicațiilor instanței ierarhic superioare, reclamantii/intimați SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons”, au fost obligați să prezinte, în original, actele care au fost puse la baza pretențiilor înaintate.

Cu toate acestea, SRL „Rassvet” și SRL „Ilvicons”, nu au dispus de drepturile sale procedurale, astfel nerespectarea obligațiilor lui Roman Găină față de intimați privind încasarea remunerației pretinse suplimentar, pentru lucrările de construcții nu a fost demonstrată prin prisma unor probe concludente, pertinente și admisibile.

Astfel, reieșind din cele menționate Colegiul civil al instanței de apel a conchis că pretențiile SRL „Rassvet” urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Totuși, cu referire la prevederile art.123 CPC, Colegiul instanței de apel a reținut că după pronunțarea hotărârii primei instanțe, prin cererea de apel suplimentară, Roman Găină a recunoscut parțial acțiunea și anume datoria față de SRL „Ilvicons” în mărime de 1121285 de lei (f.d.191-193, vol. V).

În altă ordine de idei, Colegiul civil al instanței de apel a reținut că apelantul a stins parțial datoria față de SRL „Ilvicons”, or, prin încheierea executorului judecătoresc Stoianov Viorel din 19 ianuarie 2011 și 27 ianuarie 2011, adică după pronunțarea hotărârii contestate, din contul lui Roman Găină a fost efectuată o plată în mărime de 272865 lei, astfel încât acest fapt atrage neexecutarea hotărârii primei instanțe în partea invocată.

Prin urmare, reieșind din poziția apelantului, Colegiul instanței de apel a considerat confirmate pretențiile SRL „Ilvicons” privind încasarea datoriei pentru lucrările de antrepriză și materialele de construcție, în limita recunoscută de către apelantul Roman Găină.

Sub acest aspect, aplicând în prezenta speță dispozițiile art.619 alin.(1) Cod civil, odată ce apelantul a recunoscut recepția lucrărilor în modul expus mai sus, instanța de apel a considerat necesar de a încasa și dobândă de întârziere pentru perioada 28 octombrie 2010-02 iunie 2020 în sumă de 1313740,37 lei.

La 09 septembrie 2021 SRL „Ilvicons”, reprezentat de avocatul Oleg Popovici a depus cerere privind emiterea unei hotărâri suplimentare în partea pretenției de încasare a dobânzii de întârziere pentru perioada de examinare după pronunțarea hotărârii primei instanțe din 05 septembrie 2006 până la 27 octombrie 2010.

Prin decizia suplimentară din 06 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea SRL „Ilvicons”, reprezentată de avocatul Oleg Popovici privind emiterea unei decizii suplimentare, a fost emisă o decizie suplimentară la decizia din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a fost încasată de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” suma de 947 586,47 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada de 05 septembrie 2006 -27 octombrie 2010.

În susținerea emiterii deciziei suplimentare, instanța de apel a s-a bazat pe prevederile art. 250 alin. (1) lit. a) CPC și a stabilit că a omis să se pronunțe asupra pretenției reclamatului /intimat SRL „Invicons” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada de examinare a cauzei, și anume din 05 septembrie 2006 până la 27 octombrie 2010, or din actele cauzei a stabilit că în ședința din 29 octombrie 2010, în prima instanță SRL „Ilvicons” prin cererea de majorare a pretențiilor a solicitat încasarea de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” datoria în sumă de 3093351 de lei și dobânda de întârziere în mărime de 1952780,80 de lei, astfel instanța de apel a omis să se pronunțe în privința pretenției privind încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada examinării cauzei în prima instanță 05 septembrie 2006-27 octombrie 2010, iar pentru perioada de examinare a cauzei în instanța de apel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău s-a pronunțat. Astfel, instanța de apel a reținut că suma care urmează a fi încasată de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada de examinare în prima instanță 3 ani și 10 luni -05 septembrie 2006-27 octombrie 2010 constituie 947586,47 de lei.

La 19 noiembrie 2021 lichidatorul SRL „Rassvet”, Oleg Bunescu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 07 iulie 2021, solicitând admiterea

recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea acțiunii depuse de SRL „Rassvet” cu menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe și cu dispunerea încasării de la Roman Găină în beneficiul SRL „Rassvet” a dobânzii de întârziere pentru perioada de examinare de la prima instanță până la instanța de apel, 28 octombrie 2010 – 02 iunie 2020, a sumei de 3 244 525,87 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a săvârșit încălcări de procedură care au dus la soluționarea greșită a cauzei, în special au fost apreciate eronat probele din dosar fiind încălcate prevederile art. 130 CPC, deoarece în cadrul examinării cauzei au fost prezentate probele în original cu anexarea copiilor certificate, pe când instanța de apel din eroare a indicat că SRL „Rassvet” nu a prezentat originalul înscrisurilor anexate la dosar.

Astfel, a susținut că instanța de apel a emis o soluție greșită cu încălcarea normelor de drept material și procedural, fapt ce a dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil și accesul liber la justiție, cât și încălcarea dreptului de proprietate.

La 03 decembrie 2021 SRL „Ilvicons”, reprezentat de avocatul Oleg Popovici a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 07 iulie 2021, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea pretențiilor înaintate împotriva SRL „Ilvicons” cu privire la încasarea de la Roman Găină în beneficiul SRL „Ilvicons” a datoriei în sumă de 1 340 344 de lei, dobânzii de întârziere pentru perioada de examinare din 05 septembrie 2006 până la 27 octombrie 2010 în sumă de 947 586,47 de lei, precum și cheltuielile de judecată în sumă de 79 622,52 de lei cu menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe, iar în rest decizia instanței de menținut.

În motivarea recursului a indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material și de drept procedural. Instanța de apel în mod eronat și arbitrar a apreciat probele din dosar, încălcând astfel prevederile art. 130 CPC, or instanța de apel în decizie a indicat că SRL „Ilvicons” nu s-a conformat indicațiilor instanței de judecată superioare și nu a prezentat originalul actelor, motiv pentru care a fost admis apelul, pe când în realitate, la examinarea apelului SRL „Ilvicons” s-a conformat indicațiilor menționate de instanța de recurs și a prezentat originalul actelor puse la baza cererii de chemare în judecată.

Instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, dar a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, adoptând în final o decizie greșită pe caz cu încălcarea esențială a normelor de drept material și procedural fapt ce a condus la încălcarea dreptului la un proces echitabil și dreptului de proprietate.

La 17 ianuarie 2022 Roman Găină, reprezentat de avocatul Petru Bălănel a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare a instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei suplimentare cu emiterea unei noi hotărâri, de respingere integrală a acțiunii reclamanților.

În motivarea recursului a indicat că, decizia suplimentară a instanței de apel din 06 octombrie 2021 este neîntemeiată și incompatibilă cu standardele legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, în rezultatul aplicării eronate a normelor de drept material și procedural datorită neelucidării circumstanțelor cauzei.

A susținut că de către instanța de apel în cadrul examinării și pronunțării soluției din 07 iulie 2021 au fost verificate, în limitele cererii de apel ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în prima instanță, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au avut importanță pentru soluționarea cauzei, apreciind probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Astfel, a conchis că instanța de apel prin decizia din 07 iulie 2021 s-a pronunțat pe marginea cererii suplimentare depuse de către SRL „Ilvicons” și există deja autoritate de lucru judecat.

La 06 decembrie 2021 și 19 ianuarie 2022, în adresa părților a fost expediată copia cererilor de recurs depuse de SRL „Rassvet”, SRL „Ilvicons” și Roman Găină reprezentat de avocatul Petru Bălănel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire anexate la materialele dosarului (f. d.230, 241, vol. X, f.d. 21, vol. XI).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost comunicată recurentului SRL „Rassvet” la data de 22 septembrie 2021 (f. d. 200, vol. X).

Astfel, recurentul lichidatorul SRL „Rassvet”, Oleg Bunescu s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 noiembrie 2021, adică în termenul prevăzut de lege.

Decizia suplimentară din 06 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată recurentului Roman Găină, reprezentat de avocatul Petru Bălănel la 26 noiembrie 2021, astfel recursul declarat de ultimul la 17 ianuarie 2022 este în termenul prevăzut de lege (f.d. 13, vol. XI).

Examinând temeiurile recursurilor declarate de lichidatorul SRL „Rassvet”, Oleg Bunescu și de Roman Găină, reprezentat de avocatul Petru Bălănel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de lichidatorul SRL „Rassvet”, Oleg Bunescu și recursul declarat de Roman Găină, reprezentat de avocatul Petru Bălănel nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziilor contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

De asemenea, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Ilvicons”, reprezentat de avocatul Oleg Popovici consideră că și acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, la 15 septembrie 2021 instanța de apel a expeditat în adresa electronică a avocatului Oleg Popovici copia deciziei contestate (f.d. 113, vol. X).

Respectiv, termenul de 2 luni de declarare a recursului a început să curgă de la 16 septembrie 2021, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei instanței de apel și a expirat la 16 noiembrie 2021, însă SRL „Ilvicons”, reprezentat de avocatul Oleg Popovici a declarat recurs abia la 03 decembrie 2021 (f.d. 233, vol. X).

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul a fost declarat de către SRL „Ilvicons”, reprezentat de avocatul Oleg Popovici cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătoresc cu depășirea intervalului de timp menționat demonstrează atitudinea neglijentă a recurentului față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimității la un proces echitabil.

Relevantă în acest aspect este hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în cauza Ponomaryov contra Ucrainei (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008), în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși, în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că, revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir contra Moldovei, Popov contra Moldovei și Melnic contra Moldovei, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Rassvet”, Oleg Bunescu

și de Societatea cu Răspundere Limitată „Ilvicons”, reprezentată de avocatul Oleg Popovici, precum și de Roman Găină, reprezentat de avocatul Petru Bălănel, urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și b), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Rassvet”, Oleg Bunescu și de Societatea cu Răspundere Limitată „Ilvicons”, reprezentată de avocatul Oleg Popovici, precum și de Roman Găină, reprezentat de avocatul Petru Bălănel se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru